

ÖSSZEFOGLALÓK

PISA – Kritika és védelem

KÁDÁRNÉ FÜLÖP JUDIT

NEMZETKÖZI TUDÁSSZINTMÉRÉSEK ÉS HAZAI OKTATÁSPOLITIKA

Az első nemzetközi tanulói tudásmérések tervezői és fejlesztői a világ kiváló neveléstudósai voltak, akik az oktatási rendszereket a tanulási teljesítmények perspektívájából kívánták vizsgálni azzal a céllal, hogy megértsék: milyen tanítási-tanulási feltételek kialakításával remélhető a kevésbé sikeres oktatási rendszerek eredményességének növelése. Tudományos céljaik és a nyugat-európai és amerikai finanszírozók politikai motívumainak találkozása a tanulási eredmények mérési módszereinek rendkívüli fejlődését idézte elő. 30 évvel az első IEA felmérések után, az ott kialakított metodikára építve a PISA vizsgálatok már az oktatási rendszerek „munkaerő-termelő” képességének előrejelzésére születtek meg 2000-ben. Ez a vizsgálat az azonos vonások mellett hangsúly eltolódást jelentett mind a célokban, mind a módszerekben. A PISA vizsgálatok finanszírozói a részt vevő országok. A közös vállalkozást az motiválja, hogy a nemzetközi összehasonlítás minden oktatási rendszer számára nélkülözhetetlen saját eredményessége megítéléséhez, és mert így világszínvonalú szakértőket bízhatnak meg a fejlesztéssel a mérések maximális megbízhatósága érdekében, miközben maguk dönthetnek a mérés tartalmáról. Az IEA és a PISA vizsgálatok fogadtatása, eredményeinek és metodikai tapasztalatainak felhasználása számos országban – így nálunk is – ellentmondásos. Mégis elmondhatjuk, hogy a nemzetközi tanulói eredményvizsgálatoknak köszönhetően jelentősen javult a tanulói teljesítmények mérésének technikai színvonala. Ebből a szempontból említést érdemel különösen a 2005-ös érettségi reform és az Országos Kompetenciamérés.

TÁRGYSZAVAK: PISA, IEA, NEMZETKÖZI TUDÁSSZINTMÉRÉS

LANNERT JUDIT

A PISA-ADATOK HASZNÁLATA ÉS ÉRTELMEZÉSE

– A MÓDSZERTANI KRITIKÁK TÜKRÉBEN

A PISA-felmérések egyre több kompetencia területet ölelnek fel és gazdagítják egyre inkább az oktatásról való tudásunkat. Ugyanakkor nem ad egyértelmű recepteket a megoldásra, sőt, veszélyes is lenne bármilyen, máshol sikeresnek látszó intézmény egy az egyben való átvétele. Ugyanakkor a sikerek és kudarcok mögött meghúzódó összefüggésekre, tévhitekre fényt derít. Így jól látható, hogy önmagában a nagyobb oktatási kiadás, ko-

rai szelekció vagy a kisebb osztályméret nem garancia a sikerre, viszont a koragyermek-kori beruházások vagy az iskolarendszerben való zökkenőmentes továbbhaladás biztosítása – igen. A legfrissebb adatok arra is fényt derítenek, hogy mi állhat a magyarok romló matematika teljesítménye mögött, mint ahogy arra is, hogy a digitális szövegértést nem a tanórai számítógép használat erősíti, sőt. Ezek az adatok, ha alaposan elemeznénk, segíthetnék a tényekre alapozott fejlesztéspolitikát, és elkerülnék a hályogkovácsolást (pl. minél több számítógép az iskolába, vagy tankönyvek fejlesztése két hónap alatt) vagy az egyszerűnek tűnő, de egyáltalán nem hatékony ún. „jó gyakorlatok” mimikriszerű másolását (lásd kilenc évfolyamos általános iskola ötlete). A legizgalmasabb vagy talán legégetőbb kérdés pedig az lehet, hogy miért nálunk határozza meg legjobban a családi háttér a tanulói eredményességet, miért olyan alacsony a reziliens tanulók aránya. A PISA önmagában erre nem ad választ, csak felhívja a figyelmet rá, viszont a hazai kompetenciamérés adatainak elemzésével közelebb juthatunk a megoldáshoz.

TÁRGYSZAVAK: PISA, ÖSSZEHASONLÍTÓ PEDAGÓGIA, OKTATÁSPOLITIKA

CSAPÓ BENŐ

A PISA HATÁSA A NEVELÉSTUDOMÁNY FEJLŐDÉSÉRE

A tanulmány a PISA hatásának értelmezési kereteként felvázolja a társadalomtudományi kutatás újabb fejleményeit, köztük a különböző diszciplínák kölcsönhatását és az erősödő nemzetközi összefogást. Bemutatja, miként valósítja meg a PISA ezeket a trendeket, hogyan jelenik meg a programban a közgazdaságtan, a szociológia, és a pszichológia eszköztudomány, és miképp egyesíti ezeket az eszközöket az oktatási rendszerek javítását segítő összehasonlító elemzés. A tanulmány fő része áttekinti a PISA hatását a neveléstudományi kutatás néhány fontosabb területén. Részletesen bemutatja, hogyan újította meg a nemzetközi felmérések módszertanát többek között az életkor alapú mintavétel és a rövidebb mérési ciklusok bevezetésével, milyen lehetőségeket nyújt a három fő terület (szövegértés, matematika, természettudomány) közül váltakozva egynek a fő területként való kiemelése és mélyebb vizsgálata, továbbá a negyedik, mindig más tematikájú innovatív terület bevezetése. A PISA a sokféle, részletes háttérkérdőív alkalmazásával hozzájárult az iskolarendszerek működésének megértéséhez, és nagy hatást gyakorolt az iskolai hatékonyság kutatására. Az alkalmazható tudás középpontba állításával segítette egy új tudáskonceptió elterjesztését, megújította a tartalmi keretek kidolgozásának módszertanát. Több területen továbbfejlesztette a modern tesztelméletek alkalmazását, a mérési adok elemzésének és bemutatásának technológiáját. A tanulmány utolsó része áttekinti a PISA folyamatot kísérő kritikákat, felvázolja azoknak a naiv, laikus véleményektől a szűkebb szakmai körökben folyó tudományos vitákig terjedő spektrumát.

TÁRGYSZAVAK: PISA, MINTAVÉTEL, MÉRÉS-ÉRTÉKELÉS, TESZTELMÉLET

PUSZTAI GABRIELLA, BACSKAI KATINKA

A PISA ÉS A FENNTARTÓI SOKSZÍNŰSÉG

A 2000-es évek oktatáskutatásának új vívmánya volt a PISA vizsgálat, amely eredményeivel fölborzolta a szakmai és politikai közvéleményt. Az egyházi iskolákat nyomon követő kutatóhelyek abban bíztak, hogy olyan mérőeszközhöz jutnak általa, amely nemzetközi szinten is megbízhatóan mutatja meg a diákok és az iskolák eredményeit. Sajnálatos módon azonban a PISA-adatbázis publikus fenntartói besorolása nem adja meg egyértelműen, hogy a magán intézményeknek ki a fenntartója, maga a mintavétel pedig

nem reprezentatív a fenntartói szektorra nézve. Mindezen problémák ellenére is a mérések minden hullámában voltak olyan országok, ahol a nem állami szektor iskolái rendre jobban teljesítettek még a szülő háttér kiszűrése után is. Ennek magyarázatát általában az iskolai klíma változói, újabban pedig a nevelési értékek mentén keresik, amely más típusú, munkaértékekkel és a későbbi beválással összefüggő, hosszú távú eredményességet jelezhet.

TÁRGYSZAVAK: PISA, NEM ÁLLAMI FENNTARTÁSÚ ISKOLÁK, EGYHÁZI OKTATÁS, NEVELÉSI ÉRTÉKEK

PAPP Z. ATILA

KISEBBSÉGI TANULÓK ISKOLAI TELJESÍTMÉNYEI A PISA-FELMÉRÉSEK BEN

A PISA jelentések ismerői számára feltűnő lehet, hogy ezek nagyon kis mértékben térnek ki az őshonos, nem bevándorló fiatalok iskolai teljesítményére, miközben a migráns gyerekek kompetenciáit több tematikus kötetben is vizsgálják. Pedig a nemzetközi mérés módszertana – egy fontos megszorítással – elviekben lehetővé teszi az őslakos kisebbségi (nemzetiségi) csoportba tartozó tanulók iskolai teljesítményének mérését is. Ez a megszorítás nem más, mint az, hogy a kisebbségi csoportokat leszűkítjük a nyelvi kisebbségekre. A PISA-ban ugyanis rákérdeznek az otthon beszélt nyelvre, illetve a teszt nyelvére is, e kettő összekapcsolása pedig lehetővé teszi, hogy összevevünk az otthonukban nem a teszt nyelvét beszélő kisebbségi fiatalok iskolai teljesítményét azokkal, akik nem anyanyelvükön tanulnak, illetve azokkal a többségiekkel is, akik értelemszerűen államnyelven tanulnak. Míg bizonyos országokban a képzés nyelve alapján tagolt iskolai rendszereket részletesebben is megvizsgálják (külön regionális almintákat is lekérdeznek, mint például Belgiumban, Kanadában), addig térségünkben e kisebbségi vonatkozások explicit módon nem jelennek meg. Tanulmányomban azt vizsgálom meg, mely országokban lehetséges egyáltalán a nyelvi, nem bevándorló kisebbségek iskolai teljesítményét vizsgálni, illetve az elemzendő országokban és térségekben milyen állításokat fogalmazhatunk meg az anyanyelvi oktatás sikerességéről. A tanulmány ugyanakkor kitér arra is, mi húzóerő lehet mögött, hogy ezt a témát a nemzetközi mérés gyakorlatilag elhanyagolja. Tudnivaló ugyanis, hogy sok térségben éppen a nyelvi másságra épülő elkülönülések okoznak konfliktusokat, és ezek gyakran az oktatási folyamatokra is kihatnak – vagy fordítva, az oktatás körüli viták generálnak újabb és újabb ellentéteket.

TÁRGYSZAVAK: PISA, KISEBBSÉGI OKTATÁS, HATÁRON KÍVÜLI MAGYAR OKTATÁS (ISKOLA), TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK

JANI URSIN

A NEMZETKÖZI ÖSSZEHASONLÍTÓ MÉRÉS MINT POLITIKAI ESZKÖZ

– KRITIKAI MEGKÖZELÍTÉS

Jelen tanulmány célja, hogy rámutasson: a nagyszabású nemzetközi összehasonlító felmérések politikai eszközként használhatók arra a célra, hogy a nemzeti oktatáspolitikák irányát formálják. Munkánkban számba vesszük, hogy milyen lehetőségei és korlátai vannak az adatok manipulatív felhasználásának a nemzeti oktatási rendszerek átalakítása céljából. Ilyen módon az AHELO is könnyen válhat „puha eszközzé”, és ezáltal hatással lehet a nemzeti felsőoktatási politikákra, a nemzeti felsőoktatási rendszerekre és végül soron a felsőoktatási intézményekben folyó tanítási folyamatokra is. Ezek a nagysza-

bású értékelési projektek akarva, nem akarva a “helyes tanulás” és a “fogyasztó” diák hegemonin euroatlantista értelmezését terjesztik.

TÁRGYSZAVAK: NEMZETKÖZI MÉRÉSEK, EUROATLANTI POLITIKA, OKTATÁSI REFORMOK

XAVIER PONS

PISA A PARLAMENTBEN

A tanulmány 2001 márciusától egészen 2014 novemberéig elemzi a PSA-vizsgálatokkal kapcsolatos megszólalásokat. A francia nemzetgyűlés két házának teljes ülésein és a bizottsági üléseken készült jegyzőkönyvek alapján a szerző írásának első felében azt érzékelteti, hogy 2005 és 2010 között a jobboldali kormánytöbbség használta fel sikeresen saját politikai céljainak alátámasztására a PISA-vizsgálatokból származó eredményeket. Az írás második feléből kiderül, hogy 2010 és 2012 egyfajta tanulási folyamat eredményeként a baloldalhoz tartozók, mindenekelőtt a Szocialista Párt politikusai is képessé váltak arra, hogy a PISA-eredményekre hivatkozva bírálják ellenlábasaik oktatáspolitikáját. 2012-es hatalomra kerülésüket követően a baloldali politikai erők használták rendszeresen oktatáspolitikai törekvéseik legitimálására a szóban forgó nemzetközi vizsgálatok eredményeit. Az elemzésből ugyanakkor az is kiderül, hogy merőben eltérő jellegű intézkedések elfogadtatásához használják fel a francia politikai élet szereplői a PISA-vizsgálatok eredményeit. A költségvetési kiadások általános csökkentését napirendre tűző jobboldali döntéshozók, arra hivatkozva, hogy a PISA-vizsgálatok tanúsága szerint nincs szoros összefüggés a tanulói teljesítmények és az oktatási ráfordítások között – az oktatási kiadások lefaragását is napirendre tűzték, és ugyanakkor különféle, az oktatás minőségét javítani hivatott oktatásirányítási megoldások bevezetését javasolták. Ezzel szemben a baloldali politikusok az oktatási kiadások 2005 utáni csökkentését többek között a PISA-eredményekre hivatkozva kárhoztatták, hogy aztán 2012-es hatalomra kerülésüket követően a tanári állások számának jelentős költségvetési kihatásokkal járó növelését többek között a PISA-vizsgálatokon elért viszonylag rossz francia eredményekkel indokolták.

TÁRGYSZAVAK: PISA, OKTATÁSPOLITIKA, ÖSSZEHASONLÍTÓ PEDAGÓGIA, FRANCIAORSZÁG

HORVÁTH ZSUZSA

A PISA-PROGRAM MINT MÉDIAJELENSÉG

A nemzetközi tanulói tudás-szintmérések hazai kommunikációját a kora 1970-es évektől az ezredfordulóig a kritikus összehasonlításra épülő, (a „felmérés tükrében” típusú) általában valamely előremutatónak tartott minta bemutatását is közlő, egyúttal különböző terápiás beavatkozást is javasló írások uralták, jól ismert szakmai szereplők tollából. Az ezredfordulót követő években a közoktatás világában zajló folyamatokat sok tényező együttes hatása alakította, ezek egyike a PISA-program, amelynek három évenként nyilvánosságra kerülő eredményeire a 2014–2020-as fejlesztési időszakban az eddiginél újabb szerepet is ruháztak: az európai uniós fejlesztési források eredménymutatójává (indikátorává) váltak. Az oktatás nemzetköziesedése a róla szóló beszédmodot is átformálta: feltevésünk szerint maga a PISA-program és annak kommunikációja is leírható a mediatisált (információs) társadalom fogalmaival, jellemzőivel, amely jellemzők növelik is a PISA hatókörét, egyúttal a befogadás terét tekintve kiterjesztik a PISA-recepciót, értelemszerűen terjed adva jelentősen eltérő véleményeknek – a PISA melletti, az abban

elért jó helyezést eszményi referenciapontnak tekintő elkötelezettségtől a program éles bírálataig. A tanulmány megkísérli az említett jellemző – a PISA mediatizáltság – leírását, értelmezését, példákat hozva a közelmúlt, elsősorban a 2009-es (szövegtetés fókuszú) és 2012-es (alkalmazott matematikai műveltségre összpontosító) vizsgálat internetes és nyomtatott hazai reprezentációjából. A tanulmány magyarázatot keres például arra is, mi válthatja ki a PISA-programról alkotott igen eltérő véleményeket, mi okozza, hogy egyesek a lehető legkiterjedtebbnek tartják, míg mások a korlátozott jelzót társítják a PISA nyilvánosságához.

TÁRGYSZAVAK: PISA, MÉDIA, ÖSSZEHASONLÍTÓ PEDAGÓGIA, OKTATÁSPOLITIKA

TÖRÖK BALÁZS

RENDSZEREVOLUCIÓ ÉS TÖREDEZETT LEGITIMÁCIÓ

A rendszerelméleti és funkcionalista megközelítést alkalmazó tanulmány kiindulópontja, hogy a késő modernitás társadalmainak meggyengült kulturális integráltsága utat nyitott a társadalmi rendszerek funkcióinak újradefiniálásához. Magyarországon ráadásul az elmúlt 100 évben az ideológiailag előrehajtott változások különösen felerősítették a társadalmi rendszerekre vonatkozó kontingencia tapasztalatot. A tanulmány az oktatási rendszerek vonatkozásában kiemeli, hogy a PISA-komparatiztika által telepített értékelési, auditálási és diagnosztikai eljárások révén új univerzális elvek kifejtése és megerősítése vált lehetővé. A szupranacionális szervezetek (OECD/EU) stabilizálták a közgondolkodásban a kapitalista termelési szisztéma erőforrás elméleteit, növelték az oktatási rendszer-irányítás interkonnectivitását, és erősítették a pozitivistá/empirista értékelitetséggű (policy-releváns) oktatástudomány dominanciáját. Az így kialakított oktatás-koordinációs elvek felkínálják a lehetőséget annak, hogy a nemzeti oktatási rendszerek irányítói csökkentsék azokat a kontingenciákat, melyeket a társadalom kulturális integráltságának gyengülése és az individualizmus erősödése következtében tapasztalnak. A diagnosizok elfogadása és a receptúrák átvétele konfliktusokat generál a nemzeti oktatási rendszerek szintjén. A tanulmányban deficites (töredezett) legitimitásként értelmezzük azokat a képleteket, melyekben a PISA-orientált fejlesztéspolitikai beavatkozások valamilyen oknál fogva megkérdőjeleződnek. Ilyennek számít például a nemzeti oktatási rendszer autonóm önfejlesztésének védelme (pl. Finnország), a kulturális kontextusokból eredő ellenhatások (útfüggőség), a PISA-redukcionizmus kedvezőtlen következményei, vagy az állampolgári igények korlátozása.

TÁRGYSZAVAK: PISA, ÖSSZEHASONLÍTÓ PEDAGÓGIA, RENDSZERELMÉLET

SÁSKA GÉZA

TUDÁSVÉRSÉNY ÉS GLOBALIZÁCIÓ

Az oktatási rendszerek összevetése a hidegháború terméke, a nemzetközi politika eleme. A keleti katonai-politikai tömb 1959-ben rendezte meg az első diákolimpiát Romániában matematikából. A verseny eredménye az országok elitképzésének a színvonalát mutatta. A javarészt nyugati tömb országainak részvételével szervezték meg ugyanakkor a tömegoktatás állapotát feltáró első IEA-UNESCO vizsgálatot. A vizsgálat Bloom taxonómiáján alapult, amely megadta a nemzetközi összehasonlítás elméleti alapjait azon az áron, hogy mellőzte az iskolai tantárgyak tartalmában megjelenő különböző nemzeti jelleget. A két politikai tábor közötti küzdelem végére statisztikai rendszer kiépítésével az OECD CERI a világ oktatási rendszereit szabványosította, és szabványosította a gondol-

kodásmódot is, ezzel megteremtette a világszerte azonos kompetencia fogalmát, amelyre a PISA vizsgálat logikája épült. A gazdasági szempontokat szolgáló PISA vizsgálattal a globális iskolai műveltség akaratlan megteremtése is elkezdődött, végső soron a nemzeti oktatási kultúra gyengült.

TÁRGYSZAVAK: PISA, ÖSSZEHASONLÍTÓ PEDAGÓGIA, OKTATÁSPOLITIKA KUTATÁS

PISA – For and against

JUDIT KÁDÁR-FÜLÖP

INTERNATIONAL ASSESSMENTS OF STUDENT ACHIEVEMENT AND EDUCATIONAL POLICY

The first international surveys of student achievement were designed by educational scientists with the aim of studying the effectiveness of education systems “in vivo”. They faced huge problems in developing valid and reliable methods for measuring student achievement as well as in looking at learning conditions across countries and cultures. This called for extensive cooperation between educational researchers from many countries. Their efforts resulted in an unprecedented development of testing with an international perspective. 30 years later, PISA was able to build on the IEA experience. However, the PISA focus shifted from comparative educational research towards monitoring education systems’ manpower production in knowledge-based societies. Unlike IEA, which was financed by a few interested countries and international foundations, PISA is financed by the participating countries. Education policy-makers from the PISA countries are aware that international comparisons are indispensable in assessing their own prospects on the global labour market of post-industrial societies. The reception given to PISA has been controversial in Hungary. As in many other countries, reactions to the results have depended on the existing political situation and trends as regards perspectives on public education. Nevertheless, international assessment studies have contributed to the development of modern assessment techniques especially in the area of large-scale surveys like that of National Competence Assessment.

KEYWORDS: IEA, PISA, INTERNATIONAL ASSESSMENT OF STUDENT ACHIEVEMENT

JUDIT LANNERT

THE USE AND INTERPRETATION OF PISA DATA IN THE LIGHT OF METHODOLOGICAL CRITICISM

Since 2000, PISA (International Student Assessment), one of the most influential international programs of the OECD, has almost revolutionized our understanding of education. This program offers a unique way of carrying out comparative analyses of the world’s education systems. PISA has its admirers – as well as its opponents; it was already being criticized at its initial stages and is being criticized without break now. In my study I shall summarize the critiques of the PISA methodology, for example sampling, test item developing and the Rasch method. These critiques will help us get to understand what PISA is and is not good for. Although the league table of the world’s education systems seems to be the most popular product arising, PISA offers much more too, i.e. debunking educational myths and understanding what works in depth. Hungary’s longitudinal

large-scale assessment system (NABC) provides more information for an understanding of the unsettling results offered by PISA to Hungary.

KEYWORDS: PISA, SAMPLING, RASCH METHOD, RANKING, LARGE-SCALE ASSESSMENT

BENŐ CSAPO

THE IMPACT OF PISA ON THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL SCIENCE

In providing a framework for interpreting the impact of PISA, this paper first outlines the main trends in the development of the social sciences, including interaction between them and the growing international cooperation. It shows how PISA embodies these tendencies, how approaches in economics, sociology and psychology appear in the program and how they are synthesized in comparative analyses to support improvements in education systems. The main part of the study reviews the effect of PISA on some major areas of educational research. It elaborates on how it has renewed the methodology for large-scale international assessments, among other things, by introducing age-based sampling, shortened time periods between assessment cycles, opportunities for improving precision by exploring one of the main assessment domains (reading, mathematics and science) in more detail in each cycle, and introducing a fourth, innovative domain. By applying a number of questionnaires on diverse themes, PISA has contributed to a better understanding of how school systems' work and it has advanced school effectiveness research a great deal. By reinterpreting and extending the content of literacy and focusing on aspects of application, it has contributed to the emergence of a new conception of knowledge and renewed methods of framework advances. It has further developed the application of modern test theories in several respects as well as analysis and presentation technologies relating to assessment data. The last part of the paper gives an overview of criticisms surrounding the PISA process – and it outlines the spectrum of discourse, ranging from naive lay opinions to scholarly discussions among specialists from specific fields.

KEYWORDS: PISA, SAMPLING, RANKING, ASSESSMENT, TEST THEORIES

GABRIELLA PUSZTAI AND KATINKA BACSKAI

PISA AND THE VARIETIES OF SCHOOL PROVIDERS

In the 2000s, PISA surveys were a real shock to the world of education. The hopes of researchers of church-affiliated schools to obtain a powerful international measurement tool via which to benchmark the performance of students and schools were very high. But, unfortunately, the public PISA databases do not reveal the types of school maintainer, and the PISA sampling is not representative regarding actually existing school sectors. There were, however, countries in every PISA wave where private schools performed better than their public counterparts even if parents' backgrounds were taken into consideration. Recently, researchers have been connecting such phenomena to a school's climate and/or to educational values which may indicate a new type of effectiveness based on work values and on a long-term return on investments.

KEYWORDS: PISA, PRIVATE SCHOOLS, CHURCH-AFFILIATED SCHOOLS, PARENTAL VALUES

ATTILA Z PAPP

THE SCHOOL ACHIEVEMENT OF NON-MIGRANT MINORITY STUDENTS IN PISA

In several PISA reports one can see outlined criteria of successful schools and the ways in which social background effects can be overcome. Based on PISA reports, one can get a detailed picture of the school integration of migrants' children and also the factors which have an impact on their educational outcomes. It is important to note here that, based on PISA results, there are no detailed analyses relating to non-migrant or native-national minorities. In some countries, assessment results are presented following on from (regional) tests in the minority language, yet a comprehensive analysis of native-national minorities educational outcomes has yet to be done. This paper tries to argue that PISA can, theoretically, be a tool providing pieces of information regarding minority education. However, many countries with a significant minority population do *not* use PISA to assess the achievement of linguistic minority schools or students.

KEYWORDS: PISA, MINORITY EDUCATION, MOTHER TONGUE, FOREIGN-LANGUAGE TEACHING

JANI URSIN

INTERNATIONAL COMPARATIVE STUDIES AS POLICY DEVICES

The aim of this article is to describe how large-scale international comparative studies such as PISA or AHELO are often used as political tools to develop national education policies. The article discusses the limitations and possibilities for misuse of such data in reforming national educational systems. AHELO, for example, might easily become a 'soft law' and begin to have an influence on national higher education policies, national higher education system organisation and, ultimately, on teaching arrangements for higher education institutions. Furthermore, these large-scale assessments often – and unintentionally – promote Anglo-Eurocentrism and the colonial nature of ideas along with conceptions of 'good learning'.

KEYWORDS: COMPARATIVE EDUCATION, HIGHER EDUCATION RESEARCH, OECD PISA, OECD AHELO

XAVIER PONS

THE PISA DEBATE IN PARLIAMENT

In this article, I shall analyse the evolution of the parliamentary debates on PISA in France since their origin, on the basis of a dataset of 226 session accounts that was available online from March 2001 to November 2014. Adopting a social policy approach, my goal is to determine the potential influence of PISA in the French policy-making process, which consists mainly – according to the policy analyst Philippe Zittoun – in propagating and imposing public policy proposals as means via which to restore order in society. This study highlights a double inversion of the predominating PISA communications as we move from a right-wing majority group, one using France's poor results relating to PISA to legitimate its own reforms (2005-2010), to a left-wing opposition successfully using this study to point to the weaknesses of such reforms (2010-2012), and then moving to a new left-wing majority which regularly uses PISA in its political communications and which deprives right-wing parties of their traditional arguments (2012-2014). The study

concludes that there are indeed two different policy proposals on PISA in France: one from the Right, which wants to reduce public spending and adopt a more “qualitative” type of education governance – and another from the Left, focusing on more equality and a stabilisation of public spending. These proposals invite us not to overestimate the capacity of PISA to reorient domestic political debates or to favour any specific policy learning.

KEYWORDS: PISA, COMPARATIVE EDUCATION, EDUCATIONAL POLICY, POLITICAL SCIENCE

ZSUZSANNA HORVÁTH

PISA AS A MEDIA PHENOMENON

International pupils’ knowledge assessment from the seventies until the present time has been communicated in Hungary in different ways: mostly in the form of written texts offering proposals for development contributions that have been inspired by critical comparisons issuing from well-known experts. In the years after the new millennium began, public education processes have been prompted by the joined influence of more than one factor – and one of these is the PISA program, whose results (which are published every three years) have given the development period 2014–2020 a new element: PISA results were seen as result indicators emanating from European development sources. At the same time, a growing “internationalisation” has contributed to transforming one’s way of speaking about this phenomenon: in our opinion, both the PISA program and how it is communicated can be described using information society concepts, broadening the field for PISA reception, and giving room to different, often contradictory beliefs (from deep engagement to sharp criticism). This essay endeavours to outline and interpret the main issue: PISA in the media-rich world, while offering some examples from the reception given to the 2009 survey (reading comprehension) and mathematics as applied knowledge (2012). In addition, we try here to find explanations for the extremely contradictory assessments of and views about the PISA program.

KEYWORDS: MEDIATIZATION, PISA RECEPTION, PUBLICITY.

BALÁZS TÖRÖK

SYSTEM EVOLUTION AND FRACTURED LEGITIMACY

In this article we are looking at OECD PISA tests as assets of trans-national space that serve to play a role in the evolutionary changes of educational systems. The trans-national supra-space coming via the PISA analysis provides policy variations for national education systems and thus opens the way for evolutionary change. PISA tests and the associated comparative analyses enhance opportunities for the self-interpretation of education systems and support autopoietic processes at a national level. However, the information coming from PISA result tables are not neutral by nature; the comparative analyses carried out by the OECD focus on innovations, best practices, good practices, and leaders and laggards – so the results are divided and sorted out hierarchically and by value preferences. From this trans-national normative assessment procedure arises the problem of legitimacy at the national level; and we interpret this legitimacy problem evolutionally: the accept/reject options refer to selection procedures – inter alia in relation to the OECD PISA.

KEYWORDS: EDUCATIONAL SYSTEM, TRANS-NATIONAL SPACE, PISA, AUDIT CULTURE, POLICY VARIABILITY

GÉZA SÁSKA

SKILLS' COMPARISON AND GLOBALIZATION

Efforts to compare the efficiency of educational systems have been part of international politics since (and because of) the Cold War. The Eastern military-political bloc organized the first Olympiad in Romania in 1959 in the field of mathematics – and the results of this competition indicated the elite qualities that might be had by secondary education institutions in different countries. At the same time, Western countries launched a survey on the assessment of mass education via IEA with the help of UNESCO. The test's concept was based on the Bloom taxonomy, which provided a theoretical foundation for international comparisons; yet it ignored the *national* characteristics that appeared in the school subjects' content of participating countries – and this was the crucial point at which assessment technology became autonomous, being treated separately from the content of school subjects taught in different countries. After the end of the political struggle between two blocs, the world's educational systems have been standardized via building a statistical system led by OECD-CERI. Ways of thinking have also been standardized, too, thereby creating a universally-accepted definition of competency – which serves as the basis of the PISA survey. With the economics-oriented PISA survey, the involuntary creation of a global and uniform type of educational literacy has also begun, ultimately leading to a weakening of specifically *national* education culture.

KEYWORDS: PISA, COMPARATIVE EDUCATION, HISTORY OF EDUCATION, EDUCATIONAL POLICY